

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, v právnej veci žalobcu **S. – T. S. Z. W., Sp. z. o. o., U., X., P., IČO: X.**, právne zastúpenému JUDr. Z. L., advokátom so sídlom AK D., C., X. B., proti žalovanému **T. – P., s. r. o., P., X. B.**, právne zastúpenému JUDr. Ľ. M., advokátom so sídlom P., X. B., **o zaplataenie 2 340 468,53 PLN s príslušenstvom a o protinávrhu žalovaného o zaplataenie 12 301 839,- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn.: 17Cb/103/2003, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. novembra 2008, sp. zn.: 5Obo/73/2007, takto

### r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na účet zástupcu trovy dovolacieho konania vo výške 1 807,96 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

### O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. apríla 2007 č. k. 17Cb 103/2003-236 v spojení s opravným uznesením z 8. augusta 2008 č. k. 17Cb 103/2003-265 a z 22. augusta 2008 č. k. 17Cb 103/2003-268 konanie v časti o zaplataenie 103 647,- PLN zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 250 676,- Sk s príslušenstvom 9,68 % p. a. od 27. septembra 1997 do zaplataenia, istinu 249 806,- Sk s príslušenstvom 9,68 % p. a. od 27. októbra 1997 do zaplataenia, istinu 11 801 357,- Sk

s príslušenstvom 9,68 % p. a. od 13. októbra 2001 do zaplattenia a nahradit' žalovanému trovy konania vo výške 418 077,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby mu žalovaný zaplatil istiny v sume 2 340 468,53 PLN s 10 % úrokom z omeškania ročne od 16. apríla 2003 do zaplattenia titulom zaplattenia škody z ušlého zisku, súvisiaceho so zavedením nového počítačového systému na prijímanie bookmarkerských stávk. Žalovaný porušil ustanovenia „Zmluvy o predaji licencie“ z 19. júna 1997 a „Licenčnej dohody“ z 19. júna 1997 v znení dodatku č. 1 z 1. januára 1998 a dodatku č. 2 z 23. mája 2000. Žalobca podaním z 25. apríla 2007 vzal žalobu v časti o zaplattenie 103 647,- PLN späť, preto súd podľa ust. § 96 ods. 1 a 3 O. s. p. konanie v tejto časti zastavil a pokračoval v konaní o zaplattenie 2 236 821,53 PLN s 10 % úrokom z omeškania ročne od 16. apríla 2006 do zaplattenia.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistil, že predaj licencií pobočkového softwaru, presahujúci počet 7 položiek, nebol súčasťou predmetu ani jednej z uzatvorených zmlúv, žalovaný si používaním licenčných kľúčov na pobočkách zabezpečoval ochranu svojho duševného vlastníctva pre prípad, ak by žalobca odmietal dohodu o úhrade za tento poskytnutý software. To, že licenčné kľúče boli predĺžené len do 31. októbra 2001, bolo plne v kompetencii žalovaného, nakoľko žalovaný poskytoval pobočkový software pre 124 pobočiek po dobu 42 mesiacov v dobrej viere, že dôjde k dohode a k následným úhradám zo strany žalobcu. Žalovaný informoval žalobcu o nepredĺžení licenčných kľúčov 8. októbra 2001 na stretnutí v Olomouci, ktorého sa za žalobcu zúčastnili p. Z. J. a p. Z. L.. Keďže na tomto stretnutí nebola uzatvorená ďalšia dohoda a dohody o výške úhrad za pobočkový software, nebola 13. októbra 2001 predĺžená platnosť licenčných kľúčov. Podľa zmluvy o predaji licencie, bol žalobca – odberateľ oprávnený používať software po dobu neurčitú v centrále spoločnosti. Iné oprávnenia na používanie softwaru žalobca nemal, aj keď pri podpise zmluvy deklaroval, že pripravuje otvorenie väčšieho počtu pobočiek, a preto budú následne uzatvorené ďalšie dohody o úhrade, ako aj licencie za ďalší pobočkový software. K takejto dohode však nikdy nedošlo.

Súd prvého stupňa preto dospel k názoru, že žalovaný nekonal protiprávne, v rozpore so zmluvou a tiež nebolo preukázané, že by žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody voči žalovanému podľa § 373 a § 379 Obchodného zákonníka. Preto súd prvého stupňa žalobu žalobcu na náhradu škody a ušlého zisku v celom rozsahu zamietol.

Prvostupňový súd konal aj o protinávrhu žalovaného z 21. februára 2005 na zaplatenie 250 676,- Sk s 9,69 % p. a. od 27. septembra 1997 do zaplatenia, zaplatenie 249 806,- Sk s 9,68 % p. a. od 27. októbra 1997 do zaplatenia, zaplatenie 11 807 357,- Sk s 9,68 % p. a. od 13. októbra 2001 do zaplatenia, spolu o 12 301 839,- Sk s prísl.

Táto pohľadávka žalovaného vyplýva zo zmluvy o predaji licencie z 19. júna 1997, ako aj Licenčnej zmluvy z 19. júna 1997 a jej dodatkov č. 1 a č. 2, v ktorých sa žalobca zaviazal zaplatiť žalovanému celkovo sumu 29 500,- USD a predstavuje cenu za prevod licencie k softwaru, slúžiacemu na prijímanie kurzových stávk, ako aj jeho oživenie a servis a konfiguráciu 2 centrálnych serverov, 7 serverov na pobočkách odberateľa a 2 pracoviská na každej pobočke odberateľa. Z dohodnutej ceny 29 500,- USD žalobca uhradil žalovanému iba prvú splátku 14 750,- USD a neuhradil 2. splátku 7 375,- USD do 26. septembra 1997 a sumu 7 375,- USD do 26. októbra 1997. Po prepočte týchto súm splatná 2. splátka predstavuje 250 676,- Sk (33,990 SKK/USD) a 3. splátka 249 806,- Sk (33,872 SKK/USD). Žalovaný preukázal, že všetkých 124 položiek, ktoré žalobca prevádzkoval 12. októbra 2001, pracovalo na softwari, dodanom žalovaným pre žalobcu. V zmluve o predaji licencie z 19. júna 1997 a licenčnej zmluve z 19. júna 1997 si účastníci konania dohodli cenu za licenciu na jednu pobočku 2 107,- USD, čo za 117 položiek predstavuje 11 801 357,- Sk (47,872 SKK/USD).

Porušenia jednotlivých ustanovení zmluvy sa teda dopustil žalobca, a to neuhradením zmluvných záväzkov, čím zmluva automaticky stratila platnosť a žalovaný preto nemohol žalobcovi spôsobiť ním uplatnenú škodu z tejto zmluvy.

Prvostupňový súd preto dospel k záveru, že vzájomný návrh, uplatnený žalovaným, je v celom rozsahu oprávnený, preto mu vyhovel a zaviazal žalobcu na zaplatenie istiny s 9,68 % úrokom z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obch. zákonníka.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) rozhodol o odvolaní žalobcu rozsudkom z 19. novembra 2008 č. k. 5Obo 73/2007-274 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, keď konštatoval správnosť napadnutého rozhodnutia a jeho odôvodnenia a v celom rozsahu sa s ním stotožnil.

Účastníci konania v zmluve o predaji licencie ako predmet dodávky vymedzili predaj licencie na software, spustenie systému a 12-mesačný autorský servis. Predaj licencie zahŕňal

súbor pracovísk – 2 centrálné servery, 7 serverov v pobočkách odberateľa. Zo zmluvy teda nevyplýva, že žalobca mohol používať software vo všetkých svojich pobočkách, ako ho skutočne využíval. Žalobca v konaní nepreukázal, že uhradil žalovanému dohodnutú 2. a 3. splátku za prevod licencie k softwaru a za jeho využívanie v ďalších 117 pobočkách žalobcu.

Žalobca dňa 11.februára 2009 podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie a navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, resp. až prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, nakoľko aj rozhodnutie súdu prvého stupňa má vady, pre ktoré treba jeho rozhodnutie zrušiť.

Dôvody dovolania žalobca uviedol nasledovne:

V konaní prišlo k vadám, uvedeným:

- 1/ v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., pretože sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný vzhľadom na to, že prvostupňový súd rozhodol o protinávru žalovaného, ktorým žalovaný nenavrhol, aby mu bolo prisúdené viac, než si uplatnil žalobca, pričom takýto jeho prejav, uplatňujúci protipohľadávku na započítanie, nie je vzájomným návrhom, ktorý by z tejto pohľadávky urobil prejednávajúcu vec, ale je len obranou proti žalobcovmu návrhu, ako každá iná obrana a súd sa s ňou mal vysporiadať len v odôvodnení rozsudku ako o otázke prejudiciálnej,
- 2/ v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. vzhľadom na to, že sa účastníkovi konania postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom, nakoľko súd odročil pojednávanie za účelom zopakovania dokazovania alebo doplnenia dokazovania, avšak opätovne už pojednávanie nenariadil a ani žalobcu o tomto neinformoval,
- 3/ v ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., pretože prvostupňový súd nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci a nevysporiadal sa s rozpormi v konaní,
- 4/ v § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., nakoľko napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to okrem toho, že sa nepodal návrh na začatie konania tak, ako to dovolateľ uviedol v bode 1/, súd nepreskúmateľne a zmätočne priznal domnelú pohľadávku žalovaného proti žalobcovi v slovenských korunách, pričom žalovaný poukazuje na pohľadávku v USD, pričom dochádza k účelovému prepočítaniu mien.

K bodu 1/ dovolateľ uviedol, že žalovaný podaním z 21. februára 2005 si vo forme vzájomného návrhu uplatnil spolu 11 801 357,- Sk. Dovolateľova pohľadávka, uplatnená v žalobe, predstavuje sumu 19 789 686,43 Sk.

Žalovaný sa domáhal voči žalobcovi nižšieho plnenia, ako si žalobca uplatnil v žalobe.

Takýto prejav žalovaného bolo potrebné v zmysle ust. § 98 O. s. p. posúdiť len ako obranu proti žalobe.

Žalovaný v podaní z 3. novembra 2005 priznáva, že pri vzájomnom návrhu žalovaného išlo o nižšiu sumu, než akú si žalobou uplatnil v žalobe žalobca, a preto požiadal, aby súd rozhodol o vzájomnej pohľadávke. Súd prvého stupňa Uznesením z 9. novembra 2005 č. k. 17Cb 103/2003-146 žiadosti žalovaného vyhovel a napriek tomu, že došlo k vráteniu súdneho poplatku z dôvodu, že nejde o vzájomný návrh, prevyšujúci sumu, uplatnenú pôvodnou žalobou, prvostupňový súd priznal žalovanému v plnej výške ním žiadanú sumu.

K bodu 2/ dovolateľ uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, nariadil pojednávanie o odvolaní žalobcu, a to na deň 30. júla 2008.

Dňa 29. júla 2008 sa dovolateľ pri nahliadaní do spisu na Najvyššom súde Slovenskej republiky dozvedel, že pojednávanie, zvané na 30. júla 2008, bolo odročené na neurčito a 29. júla 2008 bolo dovolateľovi krátkou cestou doručené vyjadrenie žalovaného z 15. marca 2007 k jeho odvolaniu.

Dovolateľ má za to, že aj keby pojednávanie, plánované na 30. júla 2008 sa na Najvyššom súde Slovenskej republiky uskutočnilo, nemohol by sa riadne brániť a uplatniť obranu.

Ďalej mu bolo znemožnené uplatniť svoju obranu, keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky nové pojednávanie vo veci nenariadil.

Žalobca – dovolateľ z opatrnosti vzniesol námietku premlčania a má za to, že ako prvostupňový, tak aj odvolací súd neuskutočnili vo veci riadne a úplné dokazovanie, najmä čo sa týka uplatneného vzájomného návrhu žalovaného, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalovaný sa písomne vyjadril k dovolaniu žalobcu a navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol z týchto dôvodov:

Tvrdenie žalobcu je účelové, nesprávne a nemá oporu v súdnom spise z podaní alebo vyjadrení žalovaného.

Žalovaný do začiatku súdneho konania až do jeho konca odmietal celý žalovaný nárok žalobcu čo do základu, i čo do výšky a žiadal žalobu zamietnuť.

Žalovaný podaním z 21. februára 2005, označeným ako „Doplnenie vyjadrenia a protinávrh žalovaného“, si výslovne v súlade s ust. § 97 ods. 1 O. s. p. uplatnil svoj peňažný nárok proti žalobcovi vzájomným návrhom bez akéhokoľvek návrhu na započítanie žalobou uplatnenému nároku žalobcu.

Žalovaný za tento vzájomný návrh podľa § 97 ods. 1 O. s. p. zaplatil i súdny poplatok.

Preto nie je pravdivé tvrdenie dovolateľa, že je splnená zákonná podmienka na podanie dovolania podľa ust. § 237 písm. e/ O. s. p.

Žalovaný ďalej uviedol, že pojednávanie, vytýčené Najvyšším súdom Slovenskej republiky na 30. júla 2008, nebolo odročené, ale zrušené, a teda očakávanie ďalšieho pojednávania zo strany žalobcu bolo neodôvodnené.

Námietku premlčania mohol žalobca uplatniť až do právoplatného skončenia veci, čo neurobil.

Všetky ostatné tvrdenia, ktoré dovolateľ uplatnil vo svojom dovolaní, duplicitne opakujú tvrdenia pred súdom prvého stupňa.

Žalobca sa vyjadril k vyjadreniu žalovaného, pričom opätovne poukazuje na svoje tvrdenia, uvedené v dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu, ako aj konania predchádzajúce ich vydaniu a dospel k záveru, že konania sú postihnuté vadou podľa ust. § 237 písm. e/ O. s. p., t. j. že súd prvostupňový, ako i odvolací, konal o vzájomnom návrhu žalovaného, pričom nemal vyriešené, či ide o vzájomný návrh podľa ust. § 97 ods. 1 O. s. p. alebo vzájomný návrh – obranu proti návrhu podľa ust. § 98 O. s. p.

Podľa ust. § 97 ods. 1 O. s. p. odporca môže za konania uplatniť svoje práva proti navrhovateľovi i vzájomným návrhom.

Vyššie citované ust. § 97 ods. 1 O. s. p. umožňuje v záujme hospodárnosti konania, za splnenia podmienok § 112 O. s. p., aby odporca – žalovaný si uplatnil proti navrhovateľovi – žalobcovi svoje práva vzájomným návrhom.

Súd nerozhoduje o tom, či pripúšťa alebo nepripúšťa vzájomný návrh, odstraňuje iba nedostatky takéhoto návrhu (§ 97 ods. 3 O. s. p.), resp. rozhodne, že vzájomný návrh vylučuje na samostatné konanie.

Podľa ust. § 98 O. s. p., vzájomným návrhom je i prejav odporcu, ktorým proti navrhovateľovi uplatňuje svoju pohľadávku na započítanie, ale len pokiaľ navrhuje, aby bolo prisúdené viac, než čo uplatnil navrhovateľ. Inak súd posudzuje taký prejav len ako obranu proti návrhu.

Ustanovenie § 98 O. s. p. ukladá súdu, ako má hodnotiť prejav odporcu – vzájomný návrh, a to v závislosti od toho, či navrhuje, aby mu bolo prisúdené viac, ako si uplatnil žalobca – navrhovateľ vo svojej žalobe, alebo odporca – žalovaný si uplatnil menej, ako žiada žalobca – navrhovateľ vo svojej žalobe.

Ak si žalovaný vzájomným návrhom uplatnil menej, ako žiadal žalobca v žalobe, takýto prejav treba posudzovať iba ako obranu, s ktorou sa bude musieť súd vysporiadať ako s otázkou predbežnou. Len v prípade, že žalovaný si vzájomným návrhom uplatnil viac, ako žiadal žalobca žalobou, bude mať žalovaného prejav dôsledky predpokladané ustanovením § 97 ods. 1 O. s. p.

Žalobca si žalobou zo 17. decembra 2003 uplatnil pohľadávku vo výške 2 340 468,53 PLN s prísl., čo po prepočte na Sk predstavuje sumu 20 701 444,10 Sk, resp. 687 162,05 EUR s prísl.

Žalovaný podaním z 21. februára 2005 (č. l. 103) „Doplnenie vyjadrenia a protinávrh žalovaného“ si v súlade s ust. § 97 ods. 1 O. s. p. uplatnil svoje práva proti navrhovateľovi vzájomným návrhom v celkovej výške 12 301 839,- Sk, t. j. 408 346,25 EUR s prísl.

Je nesporné, že žalovaný uhradil aj súdny poplatok vo výške 600 000,- Sk, a to 21. februára 2005. Žalovaný podaním zo 7. novembra 2005 (č. l. 145) požiadal súd prvého stupňa o vrátenie súdneho poplatku, keďže po opätovnom preskúmaní celej veci dospel k záveru, že žalovaný nebol povinný platiť súdny poplatok, pretože ako žalovaný žiadal súd,

aby súd rozhodol o vzájomnej pohľadávke, ktorá nepresahuje sumu, uplatnenú návrhom žalobcu.

Súd prvého stupňa uznesením z 9. novembra 2005 č. k. 17Cb 103/2003-146 preto rozhodol o vrátení súdneho poplatku 599 900,- Sk žalovanému cestou Daňového úradu Bratislava I.

Tvrdenie žalovaného, vyjadrené vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu o zaplatení súdneho poplatku, ako i podania protinávrhu podľa ust. § 97 ods. 1 O. s. p. preto nie sú dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) rozhodol o dovolaní žalobcu uznesením z 28. januára 2010, sp. zn. 1ObdoV/18/2009 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v znení jeho opravných uznesení v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konania, keďže dospel k názoru, že súd prvého stupňa v dôsledku nesprávneho postupu prejednal protinávrh, resp. vzájomný návrh žalovaného podľa ust. § 97 ods. 1 O. s. p., napriek tomu, že neskúmal, či tento má náležitosti vyžadované v ust. § 97 ods. 1 O. s. p., resp. ide o obranu žalovaného podľa § 98 O. s. p. a rozhodol o ňom rovnako, ako aj odvolací súd. Dovolací súd preto dospel k názoru, že konanie predchádzajúce vydaniu rozsudku prvostupňového, ako i odvolacieho súdu, je postihnuté vadou, uvedenou v ust. § 237 písm. e) O. s. p., dovolací súd bez toho, aby sa mohol zaoberať vecou z hľadiska ďalšieho uplatneného dôvodu podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b) a c) O. s. p., zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako i rozsudok odvolacieho súdu a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O. s. p.).

Dovolací súd po preskúmaní konania, predchádzajúceho vydaniu rozsudku odvolacieho súdu, nezistil naplnenie dôvodu podľa ust. § 237 písm. f) O. s. p. Je pravdou, že Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, vytýčil v predmetnej veci pojednávanie na termín 30. júla 2008 o 9<sup>30</sup> hod., no 29. júla 2008 bol tento termín nie odročený, ale zrušený. Následný postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom - § 214 O. s. p.

Na základe sťažnosti spoločnosti T. P., s. r. o., P., B., ktorá bola doručená Ústavnému súdu Slovenskej republiky 13. mája 2010, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 3. júna 2010, Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. II. ÚS 285/2010-43 z 15.

novembra 2010 rozhodol, že základné právo spoločnosti T. P., s. r. o. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/18/2009 z 28. januára 2010 porušené bolo, preto ústavný súd uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/18/2009 z 28. januára 2010 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu vyplýva, že zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ich viedli k rozhodnutiu vo veci samej alebo k inému súdnemu rozhodnutiu, ktorým končí konanie pred nimi. Tento postup je dôsledkom toho, že všeobecné súdy vychádzajú pri prerokovávaní a rozhodovaní vecí patriacich do ich právomocí zo zákonnej úpravy a z vlastnej interpretácie zákonov. Ústavný súd je však oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov vo veciach, v ktorých už niet iného nadriadeného alebo opravného súdu, ktorý by chránil základné právo účastníka konania. Ústavný súd má za to, že tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti boli relevantné aj v danej veci. Ústavný súd má za to, že závery najvyššieho súdu tak, ako sú popísané, boli zjavne arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné. K takémuto záveru dospel ústavný súd pri prvom dôvode t.j., že všeobecný súd má posúdiť, či išlo o návrh žalovaného podľa ust. § 97 ods. 1 O. s. p. alebo § 98 O. s. p..

Ústavný súd sa zaoberal aj druhým dôvodom uvedeným v sťažnosti a to, že vo veci sťažovateľa rozhodovala JUDr. Alena Prieceľová potom, ako bola predsedníčkou odvolacieho senátu aj ako členka senátu dovolacieho a konštatoval, že došlo k pochybeniu v zákonomnom postupe najvyššieho súdu pri obsadzovaní dovolacieho senátu z týchto dôvodov: Najvyšší súd Slovenskej republiky informoval a túto informáciu potvrdil aj vo svojom vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom, že zloženie dovolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1ObdoV/18/2009 bolo: predsedníčka senátu JUDr. Darina Ličková, členovia senátu JUDr. Juraj Seman, JUDr. Anna Marková, JUDr. Alena Prieceľová a JUDr. Peter Dukes. Následne najvyšší súd vo vyjadrení k sťažnosti uviedol, že táto informácia bola nesprávna a poskytnutá omylom, pretože v dovolacom senáte namiesto JUDr. Aleny Prieceľovej zasadla JUDr. Jana Zemaníková. Svoj omyl vysvetlil najvyšší súd zámenou spisov so spisom sp. zn. 1MOBdoV/18/2009. Ústavný súd túto argumentáciu neprijal a vytkol najvyššiemu súdu nezažurnalizovanú listinu zo 14. januára

2010 s rukou dopísaným textom 1ObdoV/18/2009, ktorá nemá uvedené číslo listu a nie je spojená so zostávajúcim spisom.

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v ďalšom priebehu dovolacieho konania bude posúdiť, či vo veci sťažovateľa je daný niektorý z dôvodov prípustnosti dovolania takým spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a bude v súlade s právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto náleze.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§10 a ods. 2 O. s. p.), po zrušení jeho uznesenia z 28. januára 2010, sp. zn. 1ObdoV/18/2009 nálezom ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 285/2010-43, po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§240 O. s. p.) a má náležitosti vyžadované podľa ust. § 241 O. s. p.) pristúpil k skúmaniu, či v predmetnej veci je dovolanie prípustné.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V predmetnej veci je dovolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. je prípustnosť dovolania daná, ak sú splnené jeho predpoklady v zmysle tohto ustanovenia.

Dovolací súd konštatoval, že prípustnosť dovolania podľa ust. § 238 ods. 1, 2 a 3 v danej veci nie je daná, keďže rozsudok odvolacieho súdu nezmenil rozsudok prvostupňového vo veci samej, rozhodnutie odvolacieho súdu sa neodchýlilo od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolania prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a nešlo ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa ust. § 153 ods. 3 a 4 O. s. p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v rozhodnutí poukázal aj na ust. § 237 O. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej

istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd preto skúmal prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p., ktorá je založená na princípe univerzality, čo znamená, že podľa tohto ustanovenia možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na povahu predmetu konania. Táto zásada je však ohraničená tým, že zákon pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu len vtedy, ak trpí niektorou vadou vymenovanou v písm. a), b), c), d), e), f) a g) O. s. p..

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p. prihliada dovolací súd nielen na námietku dovolateľa, ale z úradnej povinnosti zisťuje jej existenciu bez zreteľa na to, či dovolateľ existenciu vady tvrdil alebo netvrdil.

Podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa rozhodovalo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov. V ust. § 7 ods. 1 O. s. p. je stanovená právomoc súdov v občianskom konaní tak, že súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V súvislosti s posudzovaním právomoci súdov Slovenskej republiky je potrebné vychádzať aj z nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Súd, na ktorý bol podaný návrh preto posudzuje svoju príslušnosť aj z pohľadu, či v danej veci nie je daná výlučná príslušnosť upravená v čl. 22 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001.

Dovolací súd poukázal na to, že podľa čl. 22 (výlučná právomoc) nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 ods. 2 výlučnú právomoc majú tieto súdy bez ohľadu na bydlisko v konaniach, ktorých predmetom je platnosť zriadenia, neplatnosť alebo zánik obchodných spoločností alebo iných právnických osôb alebo združení fyzických a právnických osôb, alebo platnosť rozhodnutí ich orgánov, súd členského štátu, v ktorom má spoločnosť, právnická osoba alebo združenie sídlo.

Žalovaný svojim písomným podaním z 2. júla 2004 namietal oprávnenosť konateľa spoločnosti žalobcu na podanie žaloby voči žalovanému, keďže tento tak urobil bez súhlasu väčšinového spoločníka, čím vznikla absurdná situácia, kedy bez súhlasu väčšinových

spoločníkov podáva v ich mene konateľ spoločnosti p. L. žalobu na spoločnosť, v ktorej sú oni jedinými spoločníkmi, teda fakticky na nich samotných (č. l. 94 – 99).

Žalovaný vo svojich podaniach uviedol, že sa pridrižiava všetkých svojich podaní.

Dovolací súd poukázal v odôvodnení rozhodnutia aj na to, že ani prvostupňový a ani odvolací súd neskúmali oprávnenie konateľa žalobcovej spoločnosti na podanie žaloby, tak ako to namietal žalovaný z pohľadu svojej príslušnosti vo vzťahu k cit. čl. 22 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001.

Dovolací súd následne preto, keďže nie je jednoznačne vyriešená príslušnosť súdu, nemohol právne posúdiť otázku protinávrhu žalovaného podľa ust. § 97 alebo § 98 O. s. p., resp. ak nebola daná príslušnosť slovenského súdu na prejednanie žaloby žalobcu, či je príslušný slovenský súd na prejednanie návrhu resp. protinávrhu žalovaného.

Dovolací súd konštatoval, že v predmetnej veci bol protinávrh z 21. februára 2005 (č. l. 103) doručený žalobcovi asi s predvolaním na pojednávanie vytýčené na 18. marca 2005 (na doručeníke tento údaj chýba, je však úprava sudcu na doručenie kópie protinávrhu z č. l. 103 a predvolania na termín 25. februára 2005 – č. l. 128) ako aj na podporu tohto názoru nasvedčuje skutočnosť, že žalobca na pojednávaní 14. novembra 2006 založil krátkou cestou odpoveď na procesný list žalovaného z 21. februára 2005. Za týchto okolností preto nie je možné akceptovať stanovisko žalobcu, že došlo k vade podľa ust. § 237 písm. e) O. s. p..

Dovolací súd konštatoval, že v konaniach na súde prvého ako aj odvolacieho súdu nezistil vady, ktoré sú uvedené v ust. § 237 písm. b), c), d), e), f) a g) O. s. p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací mal v zmysle nálezu ústavného súdu dovolanie žalobcu opätovne preskúmať a posúdiť, či vo veci sťažovateľa je daný niektorý z dôvodov prípustnosti dovolania takým spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a bude v súlade s právnym názorom ústavného súdu vysloveného v tomto náleze.

Dovolací súd pri svojom rozhodnutí a skúmaní nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 285/2010-43 z 15. novembra 2010 vychádzal a pridrižiaval sa len Ústavy Slovenskej republiky, ktorú považuje za smerodajnú a záväznú a to čl. 127 ods. 1 ústavy. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu

na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/2002, IV. ÚS 115/2007). Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných, obchodných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy.

Dovolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal aj to, že keďže rozhodnutie Najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho i rozhodnutie prvostupňového súdu bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2010 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie súdu prvého stupňa, dosiaľ nebolo rozhodnuté s konečnou platnosťou. Vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy bola vylúčená právomoc ústavného súdu na preskúmanie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 28. januára 2010. Sťažovateľ mal možnosť uplatniť ochranu svojich práv v konaní pred súdom prvého stupňa a následne eventuálne na odvolacom súde.

Dovolací súd v odôvodnení rozhodnutia ďalej uvádza, že čo sa týka spochybnenia obsadenia dovolacieho senátu v náleze ústavného súdu, dovolací súd pripísom ústavnému súdu vysvetlil nedorozumenie pri zaslaní požadovaného spisu, ktorý bol administratívnym nedopatrením zamenený so spisom sp. zn. 1MOBdoV/18/2009. Výtka ústavného súdu, že došlo k pochybeniu v zákonomnom postupe najvyššieho súdu pri obsadzovaní dovolacieho senátu nebola preukázaná, t. j. v dovolacom senáte nerozhodovala JUDr. Priecelová. Listina s textom predtlačky „Termín pojednávania dovolania“ je interným tlačivom slúžiacim pre potreby kancelárie s cieľom postúpiť spis na naštudovanie príslušným členom senátu tak, aby sa s ním všetci oboznámili.

Dovolací súd poukázal na to, že preukazujúcim dôkazom o zložení dovolacieho senátu, keďže išlo o neverejné zasadnutie senátu, je treba považovať zápisnicu z neverejného pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preto rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. novembra 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2007, č. k. 17Cb 103/2003 v znení opravných uznesení zrušil a vec

vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie pričom v odôvodnení uviedol, že bude úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní postupoval v naznačenom smere, vyriešil otázku svojej právomoci a následne vo veci znova rozhodol a to aj o trovách dovolacieho konania.

Na základe sťažnosti spoločnosti T. P., s. r. o., P., B., ktorá bola Ústavnému súdu Slovenskej republiky doručená 30. augusta 2011, Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. III. ÚS 508/2011-52 z 21. februára 2012 rozhodol, že základné právo spoločnosti T. P., s. r. o., na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konania zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 1ObdoV/8/2011 porušené boli, preto ústavný súd uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 1ObdoV/8/2011 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky vyhodnotil námietku sťažovateľa, podľa ktorej najvyšší súd v rozpore s princípom právnej istoty pri opätovnom rozhodovaní o dovolaní žalobcu odôvodnil svoje rozhodnutie novou, predtým nenamietanou a dovolacím súdom pri prvom posudzovaní dovolania neidentifikovanou vadou konania v zmysle § 237 písm. a) O. s. p., ako nedôvodnú. Ústavný súd tak vyhodnotil, že opätovný prieskum väd podľa § 237 O. s. p. dovolacím súdom po zrušení skoršieho dovolacieho rozhodnutia nie je sám osebe spôsobilý porušiť základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu ani jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Ďalšia námietka naznačovala nesúlad výroku napadnutého dovolacieho uznesenia najvyššieho súdu a jeho odôvodnenia. Ústavný súd uvádza, že načrtnutá požiadavka na kvalitu odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu nevyhnutne predpokladá súlad jeho výroku a odôvodnenia. Nie je ústavne akceptovateľným rozhodnutie všeobecného súdu, v ktorom výrok nemá potrebnú oporu v odôvodnení. Také rozhodnutie je pre jeho adresáta nezrozumiteľné a nemôže mu dať potrebné odpovede na všetky základné otázky súvisiace s poskytovanou súdnou ochranou. Z výroku a odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je zrejmé, že najvyšší súd dospel k názoru o prípustnosti dovolania žalobcu, hoci o nedostatku právomoci ako dôvode zmätočnosti odvolacieho (i prvostupňového) konania nie je presvedčený. Najvyšší súd teda výrokom (záväznou časťou) svojho rozhodnutia konštatoval svoju právomoc, hoci z odôvodnenia tohto výroku vyplýva len potenciálna možnosť splnenia kogentného zákonného kritéria [§ 237 písm. a) O. s. p.] na

založenie „dovolacej“ právomoci. Výrok napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je tak založený na dohadoch, resp. pochybnostiach o právomoci slovenských súdov na prerokovanie sporu medzi sťažovateľom a žalobcom. Dokazuje to i právny názor, ktorý záväzne adresoval najvyšší súd krajskému súdu ako súdu prvostupňovému a ktorým mu prikázal vyriešiť otázku jeho právomoci na rozhodnutie predmetného sporu. Ústavný súd má za to, že uznesenie najvyššieho súdu je z ústavno-právneho hľadiska vadné. Trpí vnútorným rozporom medzi výrokom a jeho odôvodnením a do postavenia sťažovateľa ako účastníka dovolacieho konania vnáša prvok právnej neistoty týkajúcej sa dôvodu, pre ktorý bolo prvostupňové rozhodnutie krajského súdu i odvolacie rozhodnutie najvyššieho súdu zrušené. Nesplňa tak požiadavky kladené základným právom na súdnu ochranu i právom na spravodlivé súdne konanie na rozhodnutie všeobecného súdu.

Ústavný súd má za to, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia zreteľne vyplýva, že najvyšší súd nekonštatoval jednoznačne, či slovenské súdy disponujú z pohľadu čl. 22 nariadenia Rady právomocou na konanie a rozhodnutie o spore medzi žalobcom a sťažovateľom. Túto otázku nastolil, vzápätí ju však prenechal na posúdenie súdu druhého stupňa, ktorému vec vrátil na ďalšie konanie. Svoju tretiu námietku tak sťažovateľ v podstate orientuje voči právnemu názoru, ktorý najvyšší súd nevyslovil. Preto túto námietku hodnotí ústavný súd ako nedôvodnú.

Čo sa týka námietky o porušení sťažovateľovho základného práva na nestranný súd, ústavný súd zdôraznil, že najvyšší súd pri opätovnom rozhodovaní o dovolaní žalobcu musel rešpektovať v zrušovacom náleze vyslovený právny názor ústavného súdu, ktorý vyžadoval od najvyššieho súdu opätovné preskúmanie odvolacieho rozhodnutia krajského súdu z hľadísk ustanovených v § 237 O. s. p.. Skúmanie prípustnosti dovolania i dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. a) O. s. p., ktoré tvorí súčasť postupu senátu najvyššieho súdu v konaní o prejednávacom dovolaní, preto podľa názoru ústavného súdu nesignalizuje absenciu nestrannosti najvyššieho súdu. Navyše, žiadne iné dôkazy spôsobilé spochybniť nestrannosť najvyššieho súdu pri opätovnom rozhodovaní o dovolaní žalobcu sťažovateľ nepredložil ani nenavrhol. Ústavný súd tak i poslednú sťažostnú námietku hodnotí ako nedôvodnú.

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri opätovnom rozhodovaní o dovolaní žalobcu bude rešpektovať právny názor ústavného súdu vyjadrený v bode 2 časti II tohto nálezu a pri skúmaní dôvodov zmätočnosti podľa § 237 O. s. p. založiť svoje rozhodnutie o podanom dovolaní na jednoznačnom závere o existencii alebo absencii

dôvodov prípustnosti dovolania a dovolacích dôvodov podľa § 237 O. s. p. Pre tento účel bude nevyhnutné, aby najvyšší súd podal v odôvodnení svojho dovolacieho rozhodnutia dôkladnú analýzu do úvahy prichádzajúceho nariadenia Rady v spojení s relevantnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (predovšetkým rozsudok tretej komory Súdneho dvora z 12. mája 2011 vo veci C-144/10, body 30, 31, 33 – 36) a jednoznačne uzavrel, či skutkové okolnosti sporu medzi žalobcom a sťažovateľom možno pod čl. 22 nariadenia Rady subsumovať, a teda či konanie krajského súdu ako súdu prvostupňového i najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho trpelo vadou nedostatku právomoci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 a ods.2 O. s. p.) pristúpil k preskúmvaniu dovolania žalobcu v zmysle záverov vyslovených ústavným súdom v jeho náleze sp. zn. III.ÚS 508/2011-52 z 21. februára 2012 a sp. zn. II.ÚS 285/2010-43 z 15. novembra 2010.

Podľa nálezu ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 285/2010-43 bolo úlohou dovolacieho súdu v ďalšom priebehu konania posúdiť, či vo veci sťažovateľa je daný niektorý z dôvodov prípustnosti dovolania takým spôsobom, ktorý bude ústavne konformný a bude v súlade s právnym názorom ústavného súdu vyslovenom v tomto náleze.

Dovolací súd vzhľadom na neadresnosť nálezu predmetného nálezu ústavného súdu, sa v ďalšom konaní podrobne zaoberal prípustnosťou dovolania v predmetnej veci podľa ust. § 237 O. s. p., keďže prípustnosť dovolania nemožno založiť na ust. § 238 ods.1 až 3 O. s. p. a konštatoval, že prípustnosť dovolania je daná podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p.

V náleze ústavného súdu sp. zn. III.ÚS 508/2011-52 z 21. februára 2012, ktorým bolo zrušené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2011 sp. zn. 1ObdoV/8/11, ústavný súd vyslovil názor, že dovolací súd je povinný rešpektovať jeho názor vyslovený v bode 2 časti II tohto nálezu a pri skúmaní dôvodov zmätočnosti podľa § 237 O. s. p. založiť svoje rozhodnutie o podanom dovolaní na jednoznačnom závere o existencii alebo absencii dôvodov prípustnosti dovolania a dovolacích dôvodov podľa ust. § 237 O. s. p. Ďalej ústavný súd uviedol, že pre tento účel bude nevyhnutné, aby najvyšší súd podal v odôvodnení svojho dovolacieho rozhodnutia dôkladnú analýzu do úvahy prichádzajúceho nariadenia Rady v spojení s relevantnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (predovšetkým rozsudok tretej komory Súdneho dvora z 12. mája 2011 vo veci C-144/10, body 30, 31, 33 - 36) a jednoznačne uzavrel, či skutkové okolnosti sporu medzi žalobcom

a sťažovateľom možno pod čl.22 nariadenia Rady subsumovať a teda či konanie krajského súdu ako súdu prvostupňového i najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho trpelo vadou nedostatku právomoci.

Teda dovolací súd má v novom konaní urobiť dôkladnú analýzu nariadenia (ES) č. 44/2001 – čl. 22 a rozsudku súdneho dvora (tretej komory) vo veci C-144/10 z 12.mája 2011.

Predmetom rozsudku Súdneho dvora C 144/10 bol návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ podaný rozhodnutím Kammergericht Berlin (Nemecko) z 8.marca 2010, ktorý súvisí s konaním:

Berliner Verkehrsbetriebe (BVG), Anstalt des öffentlichen Rechts

c/a

JP Morgan Chase Bank NA, Frankfurt Branch.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týkal výkladu článku 22 bod 2 a článku 27 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22.decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a to v súvislosti so zmluvou týkajúcou sa finančných derivátov. Rozsudok Súdneho dvora C 144/2010 sa otázkou právomoci súdu zaoberá v bode 30, 31, 33 - 36.

Bod 30 rozsudku C 144/10:

K právomoci stanovenej v článku 22 nariadenia č. 44/2001 - teda právomoc súdov členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko, je všeobecným pravidlom. Iba ako výnimku z tohto pravidla upravuje toto nariadenie pravidlá osobitnej právomoci v taxatívne vypočítaných prípadoch, v ktorých žalovaný môže alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu. V rozsudku Súdneho dvora (druhá komora) z 13. júla 2006 sp. zn. C-103/2005 (bod 22 konštatuje, že právomoc stanovená v článku 22 nariadenia č. 44/2001, teda právomoc súdov členského štátu, v ktorom má žalovaný svoje bydlisko, je všeobecnou zásadou a iba ako výnimku z tejto zásady upravuje toto nariadenie pravidlá osobitnej právomoci v taxatívne vypočítaných prípadoch, v ktorých žalovaný môže alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu). Teda ani rozhodnutie Súdneho dvora C 103/2005 a ani rozhodnutie C 144/2010 jasne a zrozumiteľne nevymedzujú

okruh taxatívne vypočítaných prípadov, v ktorých žalovaný môže alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu.

#### Bod 31 rozsudku C 144/2010

Uvedený postup treba uplatniť v tomto kontexte, v ktorom sa kladie otázka uplatniteľnosti článku 22 bodu 2 nariadenia č. 44/2001.

#### Bod 33 rozsudku C 144/2010

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že extenzívny výklad článku 22 bod 2 nariadenia č. 44/2001, podľa ktorého sa tento článok uplatní na každé konanie, ktorého predmetom je otázka platnosti rozhodnutia orgánov spoločnosti, by bol v rozpore jednak s jedným zo všeobecných účelov tohto nariadenia, ktorý je uvedený v jeho odôvodnení č. 11 a ktorý spočíva v zabezpečení vysokej predvídateľnosti pravidiel súdnej právomoci, a jednak so zásadou právnej istoty.

Ak by totiž všetky spory týkajúce sa rozhodnutia orgánov spoločnosti museli spadať pod článok 22 bod 2 nariadenia č. 44/2001, znamenalo by to, že žaloby podané proti spoločnosti, bez ohľadu na to, či majú zmluvnú, deliktnú alebo inú povahu, by v skutočnosti skoro vždy patrili do právomoci súdov členského štátu, v ktorom má táto spoločnosť sídlo. Stačilo by totiž, aby sa spoločnosť ešte predtým domáhala údajnej neplatnosti rozhodnutí svojich orgánov, ktoré viedli k uzatvoreniu zmluvy alebo k uskutočneniu údajne škodlivého právneho úkonu, s cieľom jednostranne stanoviť výlučnú právomoc súdu, v ktorého obvode má sídlo. (bod 34 rozsudku C 144/2010).

Uvedený cieľ predvídateľnosti by nebol dosiahnutý, ak by sa uplatniteľnosť pravidla súdnej právomoci založená na povahe sporu - v prípade, že nariadenie č. 44/2010 neobsahuje výslovné ustanovenie v tomto zmysle - mohla takto meniť v závislosti od existencie predbežnej otázky, ktorú môžu účastníci konania kedykoľvek položiť, pretože uvedená povaha mohla byť takto zmenená. (bod 35 rozsudku C 144/2010).

Je potrebné takisto uviesť, že ďalším účelom pravidiel súdnej právomoci, ktoré vyplývajú z ustanovení čl. 22 nariadenia č. 44/2001, je priznať výlučnú právomoc súdom členského štátu v prípade osobitných okolností, keď - vzhľadom na predmetnú oblasť - sú tieto sudy v najlepšej pozícii na to, aby rozhodovali spory patriace do tejto oblasti z dôvodu

existencie osobitne úzkeho vzťahu týchto sporov s uvedeným členským štátom. (bod 36 rozsudku C 144/2010).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedeného vyvodil, že súdna právomoc stanovená v článku 22 nariadenia č. 44/2001 nie je jednoznačná, keďže Súdny dvor vo svojich rozhodnutiach nedefinuje resp. taxatívne nevypočítava výnimky z tohto pravidla a podľa názoru dovolacieho súdu preto pri skúmaní súdnej právomoci v zmysle vyššie uvedených rozhodnutí Súdneho dvora treba vychádzať z reštriktívneho výkladu s prihliadnutím na predvídateľnosť pravidiel súdnej právomoci a zásad právnej istoty.

Za týchto okolností preto dovolací súd mal zato, že nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania, keďže vady konania, ktoré môžu založiť prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. b), c), d), e), f), h) a g) neboli zistené, čo bolo konštatované aj v predošlých rozhodnutiach dovolacieho súdu. S prihliadnutím na rozhodnutia Súdneho dvora, dovolací súd nezistil ani vadu konania podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p., čím bola vylúčená prípustnosť dovolania aj podľa ust. § 237 písm. a) O. s. p.

Prípustnosť dovolania nebola založená ani podľa ust. § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. a preto dovolací súd dospel k názoru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods.1 písm. c) O. s. p., keďže smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods.1 O. s. p. tak, že ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi t. j. žalovanému.

Trovy dovolacieho konania pozostávajú z náhrady nákladov vzniknutých žalovanému poskytnutím jedného úkonu právnej pomoci – písomné vyjadrenie sa žalovaného k dovolaniu žalobcu zo 16. apríla 2009 podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a to podľa § 1 ods. 3, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c) a § 16 ods. 3. Odmena za jeden úkon právnej pomoci 1 801,01 eur bola vyčíslená z hodnoty sporu 687 230,49 eur /20 701 444,10 Sk/ + režijný paušál vo výške 6,95 eur, spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú čiastku 1 807,96 eur. Dovolací súd nepriznal žalobcovi 1 úkon právnej pomoci - prevzatie a príprava (§ 14 ods.1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), keďže tento úkon nepovažoval za potrebný na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O. s. p.), vzhľadom nato, že právny zástupca

žalovaného, žalovaného zastupoval v priebehu celého konania. Z tohto pohľadu dovolací súd nepovažoval za účelne vynaloženie právnej pomoci žalovanému právnym zástupcom úkon - prevzatie a prípravu, keďže tento úkon už bol zohľadnený v trovách prvostupňového konania a právny zástupca žalovaného zastupoval žalovaného v celom konaní. Rovnako právnenému zástupcovi nepriznal podľa ust. § 18 ods. 3 daň z pridanej hodnoty, keďže dovolaciemu súdu v dovolacom konaní nepreukázal, že je jej platcom.

**Poučenie:** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 24. mája 2012

**JUDr. Darina Ličková, v.r.**  
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.